

KURIKAN KULTTUURIYMPÄRISTÖOHJELMAN – “RINTAKYLIÄ JA LARVAMAITA”

toteutus on käynnistynyt EU-hankkeena

MIKÄ ON KULTTUURIYMPÄRISTÖOHJELMA

Kulttuuriympäristöohjelma on asukkaiden, yhteisöjen, viranomaisten ja elinkeinoelämän yhteistyönä tekemä linjaus ympäristön tärkeimmistä ominaispiirteistä sekä niiden hoidosta ja hyödyntämisestä. Se kokoaa yhteen tietoa ja selittää nykypäivän ympäristön kehityshistoriaa. Se ohjaa kohteiden hoitoa, antaa viranomaisille pohjatietoa päätöksentekoon ja toimii vuorovaikutuksen välineenä. Ohjelma toimii työkaluna ympäristössä tapahtuvien muutosten hallintaan.

Kulttuuriympäristöohjelmia laadittaessa tarkastellaan aluetta ja sen nykytilannetta kokonaisuutena. Ohjelma ei ole historiikki, vaan siinä esitetään alueen historiaa ja kehitysvaiheita niin, että nykyinen ympäristö ja sen erityispiirteet tulevat ymmärrettäväksi ja niiden merkitys perustelluksi.

KULTTUURIYMPÄRISTÖ ON KOKONAISUUS

Kulttuuriympäristö on rakennetun ympäristön, kulttuurimaiseman ja muinaisjäännösten muodostama kokonaisuus. Kulttuuriympäristö on syntynyt, kun ihminen on ajan kuluessa muokannut ympäristöä omiin tarpeisiinsa. Se ilmentää kulttuurin vaiheita, kertoo alueen historiasta ja perinteistä sekä ihmisen ja luonnon vuorovaikutuksen muutoksista.

HANKKEEN TAUSTA

Tiedot kulttuuriympäristön ominaispiirteistä; rakennetusta ympäristöstä, kulttuurimaisemasta, arkeologisesta perinnöstä ja perinnebiotoopeista ovat kulttuuriympäristössä tapahtuvan maankäytön perusta. Kunnissa tulisi olla riittävä ja ajantasainen tieto ympäristöstään suunnittelun pohja-aineistoksi, kulttuuriympäristöä koskevassa päätöksenteossa sekä viranomaisyhteistyössä. Kerättyä tietoa voidaan hyödyntää lisäksi paikallishistorian opetuksessa ja elinkeinotoiminnassa, markkinoinnissa sekä hankesuunnittelussa.

Kurikassa on inventoitu rakennettua ympäristöä vuosien varrella maakuntatasollakin tarkasteltuna runsaasti. Tämä työ antaa hyvät lähtökohdat Kurikan kulttuuriympäristön alueellisesti kattavaan esittelyyn. Entisen Jurvan alueella inventoinnit ovat kuitenkin suhteellisen vähäisiä ja rajoittuvat lähinnä kirkonkylään. Lisätietoa rakennetusta ympäristöstä tarvitaan erityisesti Jurvan osalta tästä syystä.

MITÄ HALUTAAN SAADA AIKAISEKSI?

Halutaan saada aikaan kulttuuriympäristöohjelma, joka kokoaa yhteen tietoa ja selittää nykypäivän ympäristön syntyhistoriaa sekä suuntaa sekä ohjelmoi ympäristöselvityksissä ja rakennusinventoinnissa esiin nostettujen kohteiden hoitoa. Kulttuuriympäristöohjelma tukee valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden toteutumista paikallistasolla. Ohjelma linjaa kunnan kehitystä kulttuuriympäristön paikallisten ominaispiirteiden säilymiseksi, antaa viranomaisille pohjatietoa päätöksentekoon ja toimii vuorovaikutuksen välineenä eri tahojen välillä, ohjelman laadinta on toimintaan innostava kuntalaisia yhdistävä prosessi.

→ Tärkeää on koko prosessi: kylätilaisuudet joissa tiedotetaan hankkeesta, seminaarit esim. korjausrakentamisesta tukevat arvokkaan rakennuskannan säilymistä. Vierailut kouluilla ovat osa kulttuuriympäristökasvatusta.

→ Tuotetaan opetusmateriaalia eri kouluasteille

→ Lopputuotoksena laaja nelivärijulkaisu, jossa esitellään Kurikan ja sen kylien kehityshistoriaa, sen säilynyttä rakennuskantaa, maisemallisia erityispiirteitä, arkeologisia kohteita ja perinnebiotooppeja ja linjataan niiden hoitoa ja käyttöä siten että kulttuuriympäristön piirteet säilyisivät ja vahvistuisivat.

HANKKEEN TOTEUTUS

Euroopan aluekehitysrahaston EAKR rahoittama hanke, Kurikan kaupunki hallinnoi, vastuuhenkilö kunnassa on ympäristöjohtaja Seppo Kangas.

Hanke on 3-vuotinen: 1.2.2011-31.12.2013

Ohjausryhmässä ovat edustettuina mm. Museovirasto, EP:n maakun museo, ELY-keskus, Maakuntaliitto, Kurikka-Seura, Jurva-Seura sekä Kurikan kaupungin eli toimialat

Projektipäällikkö, maisemasuunnittelija Riitta Jaakkola Seinäjoelta. Hän on laatinut Ähtärin kulttuuriympäristöohjelman, joka valmistui v. 2009 ja laatii parhaillaan Närpiön kulttuuriympäristöohjelmaa. Lähivuosien työkuukaudet jakautuvat Närpiön ja Kurikan kesken. Edellä mainitut ovat ensimmäisiä maakunnissaan.

→ Jurvan alueella kesän 2011 aikana rakennuskantaa inventoi rakennuskonservaattoriksi Seinäjoen ammattikorkeakoulussa opiskeleva Ilona Seppälä. Hänet tullaan näkemään kesän aikana usein erityisesti Jurvassa mutta myös Kurikan eri kylillä.

→ Syksyllä 2011 pidetään yleisötilaisuuksien sarja sekä entisen Jurvan että Kurikan kylissä. Niissä tiedotetaan erikseen alkusyksystä. Tilaisuuksissa tiedotetaan hankkeesta sekä sen tavoitteista sekä toivottavista yhteistyöstä kyläläisten ja kotiseutuväen kanssa.

→ Hankkeen sisällöstä antaa lisätietoa mielellään projektipäällikkö Jaakkola (0400 925656, riitta.jaakkola@netikka.fi). Inventoija Seppälän saa kiinni kännykästä (040 5927936).

→ lisätietoa inventoitavista kohteista kerätään inventointikäyntien lisäksi mm. jakamalla kyselylomakkeita kiinteistönomistajille. Lomakkeet toivotaan täytettyinä hankkeen käyttöön, kaikki tieto tullaan tallentamaan Jurva-Seuran ja Kurikka-Seuran arkistoihin.